ŞAPTE ZILE CU ECHIPA BRAZILIEI

CONSTANTIN ALEXE

Am avut prilejul să văd două din meciurile susţinute recent în Europa de naţionala Braziliei : la **Varşovia** şi **Bratislava**, unde băieţii antrenorului **Aimore Moreira** au susţinut partidele amicale cu **Polonia** şi **Cehoslovacia**.

Trebuie să mărturisesc că am fost entuziasmat de ceea ce am văzut, că am rămas cu o părere excelentă despre fotbalul din această ţară, convins fiind că tot ce s-a spus şi s-a scris despre aceşti jucători, deşi părea uneori de domeniul fanteziei, este adevărat.

Şapte zile am căutat să fiu cît mai aproape de ei, să le cunosc preocupările înaintea unor partide, să le văd reacţia după un rezultat sau altul, deşi era vorba de nişte meciuri amicale, de pregătire.

EDU

La Varşovia, chiar de la sosire, mi-am dat seama cît trăiesc ei meciurile pe care le susţin, ce importanţă le acordă. Veniseră supăraţi. Au pierdut prima întîlnire din cadrul turneului. 1—2 cu R.F.G. O înfrîngere la limită pe terenul finalistei ultimului campionat mondial. În R.F.G., înaintea brazilienilor, au înclinat steagul şi băieţii lui **Alf Ramsey.** Anglia — campioană mondială — a pierdut cu 1—0. Dar acest lucru nu-i consola pe brazilieni. Elevii lui Moreira erau tare afectaţi.

La Hotelul Bristol din Varşovia, lumea-i asalta (mai ales amatorii de autografe), fotoreporterii nu le mai dădeau răgaz. Şi totuşi, vedeai, sau mai bine-zis, le înţelegeai supărarea. Toţi erau tăcuţi. Doar Aimore Moreira, cumpătat, obiectiv, fără pic de intenţie de a nega meritele adversarilor, declara ziariştilor : **„Jucătorii vest-germani au fost mai buni ca noi. Au o pregătire fizică excepţională, o apărare forte, atletică. Băieţii mei** (n.n fotbaliştii brazilieni) **nu au jucat la valorea reală. Oboseala drumului făcut cu o zi înainte, neaclimatizarea în Europa şi-au spus cuvîntul. Meciurile următoare vor arăta ceea ce putem şi pe ce drum ne aflăm".**

Şi partida cu Polonia — pe care am urmărit-o — a confirmat cele spuse de antrenorul brazilian, omul cu atîta experienţă, cel ce i-a condus în Chile — 1962 — pe **Didi, Orlando, Gilmar, Garrincha, Pele** şi **Zagalo** spre cel de al doilea titlu mondial.

Că jucătorii brazilieni trăiesc fiecare meci, că se bucură ca nişte copii la succese şi nu rămîn indiferenţi la înfrîngere, aşa e ! Ne-a arătat-o comportarea lor. Au venit supăraţi la Varşovia şi au plecat bucuroşi. Şi era vorba de nişte jocuri amicale. După victoria din Polonia, la Praga şi Bratislava şi-au scos magnetofcanele, şi au pus benzile cu „draga lor sambă". Era înaintea meciului cu Cehoslovacia. Cînd au plecat spre Belgrad nu le-au mai scos din sacoşe. Erau trişti şi tăcuţi. Pierduseră cu Cehoslovacia, dar nu din vina lor. Şi totuşi erau supăraţi.

AM VĂZUT UN „DIENST II"

Tehnica individuală a rămas aceeaşi armă de bază. Nici un repros la acest capitol. Mingea fii ascultă de parcă ar fi vrăjită. Merge cu precizie matematică, pe distanţe de peste patruzeci de metri ! Cade din înaltul cerului şi „îngheaţă" pe gazon, lîngă vîrful bocancului. Azi, cînd apărările, în general, sînt aglomerate, „un-doi"-urile executate în mare viteză şi cu schimburi de direcţii de neînchipuit, creează breşe în dispozitivul defensiv advers şi oferă spaţii largi pentru atacantul care trebuie să finalizeze. În fiecare partidă din acest turneu, brazilienii au marcat goluri. Balonul nu e lovit fără milă. Uneori e mîngîiat, aidoma unui copil drag. Îl lovesc tare cînd şutează la poartă. Doar atunci.

Aceeaşi impresie excelentă au lăsat-o şi la Bratislava. Înfrîngerea în fata Cehoslovaciei a fost nemeritată. Aşa a vrut domnul **Helmuth Fritz** (R.F.G.). A dat decizii eronate, a viciat rezultatul final. Unii dintre arbitri — din păcate nu sînt puţini — îşi cam bat joc de unele echipe, irosesc munca depusă de jucători în sute şi sute de ore de antrenament. Păcat! După meci, antrenorul Moreira n-a mai vrut să facă nici o referire la arbitraj. A spus doar atît : **„Despre aceşti oameni e mai bine să nu vorbeşti".** Poate că exemplul federaţiei elveţiene, care l-a pus la punct pe Dienst, va fi urmat şi de alţii...

CE ROL POT AVEA MIJLOCAŞII !

În cele două meciuri văzute, o impresie excelentă au lăsat cei doi mijlocaşi — GERSON şi RIVELINO. Sînt de departe cei mai buni din formaţie. Azi, cînd în fotbal se cere multă mişcare, cînd trebuie să ataci cu 10 jucători şi să te aperi cu 11, rolul mijlocaşilor este determinant. Ei trebuie să acopere o mare zonă, să facă o permanentă legătură între atac şi apărare, să ştie să iasă din defensivă, să lanseze un contraatac şi chiar să finalizeze. **Gerson** — coordonatorul de joc al echipei (27 de ani) şi **Rivelino** corespund din toate aceste puncte de vedere. Au o tehnică excepţională. Oricînd pot juca şi pe un post de înaintaş. Au viteză şi detentă, şutează la poartă cu mare forţă, trag la fel de bine cu ambele picioare. Faptul că le e indiferent pe ce picior le vine balonul, le permite să schimbe oricînd partea, să nu mai facă o mişcare în plus. **Gerson** şi **Rivelino** ne-au arătat ce înseamnă doi buni mijlocaşi, pe care noi îi numim de obicei „două pistoane active".

CÎT DE MARE AI FI, TREBUIE SĂ ÎNVEŢI DIN GREŞELI

...Acest lucru l-au arătat brazilienii. Se ştie că înainte ei se bazau în primul rînd pe tehnica ireproşabilă (calitate pe care o au şi azi), pe jocul individual. Erau criticaţi — mai ales după C. M. din Anglia — că n-au condiţie fizică, că nu şutează la poartă de la distanţă, că sînt individualişti. În cele două meciuri pe care le-am urmărit, am văzut la ei o pregătire fizică excelentă. Altfel n-ar fi putut juca trei meciuri (cu Polonia, Cehoslovacia şi Iugoslavia) în şase zile ! Mijlocaşii şi atacanţii centrali, în special **TOSTAO** — omul a cărui misiune de a juca pe postul lui Pele e foarte grea — n-au momente de odihnă în timpul celor 90 de minute de joc. Apoi, „un-doi"-urile, ieşire din apărare cu pasele ce trec balonul pe la 3—4 jucători, dublările permanente, lansările extremelor cînd nimeni nu se aşteaptă, ÎNSEAMNĂ JOC COLECTIV. Cît priveşte trasul la poartă, procedeul nu mai e o „floare rară" pentru ei. **Natal, Edu, Tostao, Jairzinho,** mijlocaşii şi chiar fundaşul dreapta, **C. Alberto,** trag la poartă puternic şi precis de la 20—30 de metri. Trag precis fiindcă ştiu să lovească corect balonul. Din afara careului au înscris Jairzinho şi Rivelino în meciul cu Polonia, Natal în cel cu Cehoslovacia, iar alte şuturi n-au putut fi reţinute de portarii **Kostka** şi **Viktor** decît cu mare greutate.

Pe jucătorii brazilieni nu trebuie să-i rogi să lucreze cu balonul. Mingea le e a doua iubită. Nu e nimic exagerat ! Sînt în stare să se culce cu ea sub cap, să o poarte şi la masă. La Varşovia, cînd au plecat la masaj, au luat cu ei şi sacul cu mingi. Ce au făcut, ce n-au făcut, după programul stabilit iniţial, l-au convins pe Moreira să le dea voie să facă o miuţă, cum îi spunem noi. Ce fotbal au arătat ! Aveai impresia că balonul e purtat de un maestru mînuitor de marionete.

ÎN PAUZE, SPECTACOLE... DE GALĂ

În pauzele celor două meciuri, la Varşovia şi Bratislava, am urmărit cîteva demonstraţii de tehnică individuală, cîteva numere de ceea ce numim noi — jonglerie.

Ca şi la noi, rezervele polonezilor şi cehoslovacilor au intrat pe teren şi pe toată durata pauzei au şutat la poartă. Dar brazilienii ce făceau ? La Varşovia, cei 9 jucători de rezervă s-au împărţit în două grupe. Într-o parte, 3 dintre ei pasau mingea unul la celălalt, cu capul, cu piciorul, cu umărul, străduindu-se să ţină balonul cît mai mult în aer. Ceilalţi 6 — printre care şi portarul **Felix** — s-au aşezat în rînd cîte unul, unul cu spatele la celălalt. Primul a dat drumul la minge printr-o lovitură cu capul. A preluat-o al doilea şi a trimis-o pe spate următorului. De 6—7 ori, mingea a trecut pe la toţi fără să cadă jos, fără să fie jucată de două ori de acelaşi om şi fără ca cineva să facă un pas lateral (în stînga sau în dreapta). Spectatorii, în picioare, aplaudau. Apoi, un „număr **Danilson"** (titular în meciul cu R.F.G.). Mingea era pe gazon. O lovitură scurtă cu ristul, balonul a prins efect, s-a urcat pe piciorul drept, pe coapsa dreaptă, pe umăr şi pentru cîteva secunde a încremenit pe ceafă. L-a lăsat apoi să cadă, dar cînd să atingă gazonul, l-a lovit cu tocul şi l-a readus din nou în faţă. La Praga, patru jucători au format un patrat cu latura de un metru şi au început să joace mingea cu capul, de la unul la altul. Balonul parcă era purtat ca la o ruletă la care, copii fiind, învîrteam să cîştigăm un fluier. Şi aşteptam cu pumnii închişi să se oprească clema metalică în faţa cuiului pe care-l fixasem cu privirea mai înainte. Dar mingea se oprea la cîte un „cui" din plimbarea ei aeriană foarte rar. Cei patru erau : **José Maria, Marinho, Borges** şi **Charlinhos.**

★

Toate acestea nu sînt inventate, nu sînt poveşti. Sînt lucruri văzute. Fotbalul brazilian are o nouă echipă, formată din jucători talentaţi, care i-au încîntat pe cei ce au avut şansa să-i vadă la lucru. Cu aceşti băieţi, în Mexic — 1970, **Aimore Moreira** va încerca să cucerească pentru a treia oară „Cupa Jules Rimet" şi să o ducă definitiv la Rio de Janeiro. Dacă vor reuşi, vom vedea. Dar mai înainte de toate, fotbalul pe care-l practică rămîne o artă.

★

Şi acum două cuvinte ale selecţionerului unic al Cehoslovaciei, antrenorul **Josef Marko,** pe care l-am întrebat ce părere are despre echipa Braziliei : **„Este excelentă. Cred că mondialele din Mexic vor reveni Argentinei sau Braziliei".**

AGENDA PRELIMINARIILOR C. M. — 1970

ANUL 1968

SEPTEMBRIE
4 — Luxemburg—Olanda (8)
25 — Danemarca—Cehoslovacia (2)
Iugoslavia—Finlanda (6)
28 — Luxemburg— Bulgaria (8)
OCTOMBRIE
4 — Suedia—Norvegia (5)
9 — Belgia—Finlanda (6)
12 — Elveţia—Grecia (1)
13 — Austria—R.F. a Germaniei (7)
20 — Cehoslovacia—Danemarca (2)
23 — Ţara Galilor—Italia (3)
27 — *Portugalia—România (1)*
Iugoslavia—Spania (6)
Bulgaria—Olanda (8)
NOIEMBRIE
6 — Franţa—Norvegia (5)
Ungaria—Irlanda (2)
Scoţia—Austria (7)
10 — Belgia—Iugoslavia (6)
23 — *România—Elveţia (1)*
Cipru—R. F. a Germaniei (7)
DECEMBRIE
1 — Irlanda—Danemarca (2)
11 — Grecia—Portugalia (1)
Spania—Belgia (6)

ANUL 1969

FEBRUARIE
26 — Belgia—Spania (6)
MARTIE
26 — Olanda—Luxemburg (8)
APRILIE
16 — Portugalia—Elveţia (1)
Grecia—România (1)
Scoţia—R.F. a Germaniei (7)
19 — Cipru—Austria (7)
20 — Polonia—Luxemburg (8)
23 — Bulgaria—Luxemburg (8)
30 — Spania—Iugoslavia (6)
MAI
4 — Portugalia—Grecia (1)
Irlanda—Cehoslovacia (2)
7 — Olanda—Polonia (8)
10 — R.F. a Germaniei—Austria (7)
14 — *Elveţia—România (1)*
17 — Scoţia—Cipru (7)
21 — R.F. a Germaniei—Cipru (7)
25 — Ungaria—Cehoslovacia (2)
29 — Danemarca—Irlanda (2)
31 — Cipru—Scoţia (7)
IUNIE
4 — Finlanda—Iugoslavia (6)
8 — Irlanda—Ungaria (2)
Bulgaria—Polonia (8)
25 — Finlanda—Spania (6)
IULIE
6 — Ecuador—Uruguay (12)
14 — Chile—Uruguay (12)
15 — Danemarca—Ungaria (2)
20 — Uruguay—Ecuador (12)
27 — Bolivia—Argentina (10)
Columbia—Venezuela (11)
28 — Chile—Ecuador (12)
AUGUST
2 — Venezuela—Columbia (10)
3 — Peru—Argentina (10)
4 — Ecuador—Chile (12)
7 — Venezuela—Paraguay (11)
Columbia—Brazilia (11)
10 — Bolivia—Peru (10)
Columbia—Paraguay (11)
Venezuela—Brazilia (11)
Uruguay—Chile (12)
17 — Peru—Bolivia (10)
Paraguay—Brazilia (11)
21 — Brazilia—Columbia (11)
Paraguay—Venezuela (11)
24 — Argentina—Bolivia (10)
Brazilia—Venezuela (11)
Paraguay—Columbia (11)
31 — Argentina—Peru (10)
Brazilia—Paraguay (11)
SEPTEMBRIE
7 — Polonia—Olanda (8)
14 — Cehoslovacia—Ungaria (2)
OCTOMBRIE
7 — Cehoslovacia—Irlanda (2)
8 — R.F. a Germaniei—Scoţia (7)
12 — *România—Portugalia (1)*
Luxemburg—Polonia (8)
15 — Grecia—Elveţia (1)
Suedia—Franţa (5)
Spania—Finlanda (6)
19 — Iugoslavia—Belgia (6)
22 — Ungaria—Danemarca (2)
NOIEMBRIE
1 — Franţa—Suedia (5)
2 — Elveţia—Portugalia (1)
Polonia—Bulgaria (8)
4 — Italia—Ţara Galilor (3)
5 — Austria—Scoţia (7)
16 — *România—Grecia (1)*

Nu sînt cuprinse 13 meciuri, din grupele europene III (4), VI (6), V (2) şi VIII (1). Datele lor nu ne-au parvenit încă.

DE ICI, DE COLO... DE ICI, DE COLO...

UN MEDIC — ANTRENOR AL ECHIPEI SPANIEI

Rezultatele au schimbat încă un... antrenor. Eliminarea Spaniei din campionatul Europei a avut drept consecinţă înlocuirea lui **Balmanya.** Acum, la cîrma echipei naţionale a fost desemnat **Eduardo Toba.**

Cine este **Toba ?** Un medic în vîrstă de 45 de ani, tată a 10 copii, devenit în 1950 profesor de educaţie fizică, calitate în care a fost angajat la clubul **Coruna.** Doi ani mai tîrziu a obţinut diploma de antrenor, profesie pe care a practicat-o pe rînd la **Coruna, Real Oviedo** şi, apoi, în... **Costa Rica.** Aici, între 1959 şi 1963 **Toba** a fost antrenorul clubului **Herediano,** cu care a cîştigat titlul naţional şi ulterior a condus pregătirile echipei naţionale, care a cucerit campionatul Americii Centrale. Reîntors în Spania, antrenează, fără succes, pe **Real Murcia, Real Oviedo, Cordoba** şi **Hercules Alicante,** preia apoi destinele naţionale amatoare, care se califică pentru turneul din Mexic în detrimentul Angliei (slabă consolare).

În ciuda rezervelor cu care numirea sa a fost primită de presă, **Toba** este foarte optimist şi consideră că-şi va realiza planul său, care cuprinde obiectivele : 1) **construirea unei echipe-tip,** ca Ramsey în Anglia ; 2) **calificarea la turneul din Mexic — 1970 ;** 3) **calificarea în finala C. M. — 1970.** În materie de tactică, Toba s-a declarat **partizanul unui 4—3—3 „fluid",** cu oameni care ştiu să meargă la poartă...

5 MECIURI IN 5 SĂPTĂMINI. Acesta este programul reprezentativei Poloniei în toamnă. Între 14 septembrie şi 16 octombrie, ea va juca pe rînd cu Iugoslavia, Elveţia, Irlanda, R. D. Germană şi Danemarca.

CUPA ASIEI INTERŢĂRI. Ediţia de anul acesta s-a bucurat de un frumos succes. Victoria finală a revenit naţionalei **Iranului,** învingătoare în toate cele patru meciuri susţinute : Pe locurile următoare : **Birmania** şi **Izrael.**

CONTROL ANTIDOPING ÎN FRANŢA. Federaţia franceză a hotărît ca începînd cu sezonul viitor să efectueze un control antidoping la jocuri din Divizia I şi a II-a.

FOTBALIŞTII GRECI SE PREGĂTESC. Într-un meci amical disputat la Atena (2—2), Inter din Milano a întîlnit o combinată **Panathinaikos-Olimpiakos,** în care au figurat majoritatea internaţionalilor greci vizaţi pentru preliminariile C. M. : **Iconomopoulos, Kamaraş, Surpis, Pilicutis, Domazos, Vasiliou, Sideris, Botinos, Iutsos** etc., cu care se vor întîlni jucătorii noştri la primăvară.